

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/122

URBROJ: 65-23-2

Zagreb, 16. studenoga 2023.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o muzejima*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 16. studenoga 2023. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu kulture i medija dr. sc. Ninu Obuljen Koržinek i državne tajnike dr. sc. Ivicu Poljička i Krešimira Partla.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-01/68
URBROJ: 50301-04/12-23-7

Zagreb, 16. studenoga 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o muzejima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o muzejima.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu kulture i medija dr. sc. Ninu Obuljen Koržinek i državne tajnike dr. sc. Ivicu Poljička i Krešimira Partla.

REPUBLICA HRVATSKA
2
PREDSJEDNIK
VLADE
mr. sc. Andrej Plenković
ZAGREB
REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MUZEJIMA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MUZEJIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona nalazi se u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o muzejima („Narodne novine“, br. 61/18., 98/19. i 114/22), uređuju se uvjeti i način obavljanja muzejske djelatnosti, ustrojstvo i djelokrug muzeja, pribavljanje i obrada muzejske građe i vođenje muzejske dokumentacije te druga pitanja od značenja za obavljanje muzejske djelatnosti u svrhu zaštite i promicanja općeljudske i nacionalne kulturne i prirodne baštine. Uređuje se upravljanje javnim muzejima te se propisuje da su tijela javnog muzeja ravnatelj, upravno vijeće i stručno vijeće.

Propisuje se da ravnatelja javnoga muzeja, kojemu je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, imenuje i razrješuje osnivač odnosno više osnivača sporazumno na prijedlog upravnoga vijeća. Nadalje, propisuje se da upravno vijeće ima pet ili sedam članova, od kojih većinu imenuje osnivač iz redova istaknutih kulturnih, javnih, znanstvenih djelatnika, pravnih, ekonomskih i financijskih stručnjaka, jednoga bira stručno vijeće, a ako ono nije osnovano, stručni muzejski djelatnici iz svojih redova, te jednoga člana biraju svi radnici sukladno zakonu kojim se uređuju radni odnosi.

Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, br. 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13. - pročišćeni tekst, 137/15. - ispravak, 123/17., 98/19. i 144/20.), propisano je da općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan imenuje i razrješuje predstavnike jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Predlaže se urediti imenovanje, odnosno razrješenje ravnatelja, odnosno dijela članova upravnog vijeća javnoga muzeja kojima su osnivači jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a imajući u vidu da upravljanje muzejima kojima su osnivači jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave spada u područje obavljanja izvršnih poslova, a općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan kao odgovorna osoba i zakonski zastupnik jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave imenovanjem predstavnika jedinice u tijela muzeja preuzima i odgovornost za njihov rad, čime se jača i njegova odgovornost za obavljanje izvršnih poslova.

Nadalje, digitalizacijom kulturne baštine otvaraju se znatno veće mogućnosti za njezinu upotrebu u stvaranju novih proizvoda i usluga, za prevladavanje lokalnih i područnih granica, za međusektorsko povezivanje te za stvaranje kulturnih sadržaja lako dostupnih za ponovno korištenje u obrazovanju, umjetnosti, znanosti i gospodarstvu.

Digitalizacija, mrežna dostupnost i dugoročno očuvanje kulturnih sadržaja jesu i bit će nužan preduvjet za pristup tim sadržajima svoj zainteresiranoj stručnoj, znanstvenoj, kulturnoj, poslovnoj i široj javnosti, kao i za promicanje nacionalne baštine, identiteta i raznolikosti u europskom okružju. Stoga se predlaže propisati da su javni muzeji dužni donijeti plan digitalizacije muzejske građe i muzejske dokumentacije i objaviti ga na svojim mrežnim stranicama te ga dostaviti Muzejskom dokumentacijskom centru, središnjem tijelu Sustava muzeja Republike Hrvatske.

Osim toga, Zakonom o muzejima propisana je prodaja suvenira i predmeta te izdavanje i prodaja publikacija tematski vezanih uz fundus i program muzeja. Muzejski dućan je izvor stjecanja vlastitih prihoda muzeja, sudjeluje u edukaciji i širenju znanja te promociji ustanove i kulturne baštine, a odabirom predmeta koje prodaje, doprinosi i razvoju kreativnih industrija. Većina zagrebačkih muzeja nakon potresa zatvorena je za javnost te se time onemogućuje djelovanje i stjecanje vlastitih prihoda na opisani način. Predlaže se urediti izradu i prodaju suvenira i predmeta vezanih uz fundus i program muzeja te prodaju svih publikacija, kataloga, knjiga, časopisa, plakata, grafika u vlastitom izdanju ili izdanju drugih muzejskih ustanova i nakladnika vezanih uz muzejsku građu i muzejsku djelatnost, kulturu i zaštitu kulturne i prirodne baštine.

Osim toga, Hrvatski sabor je na sjednici 7. listopada 2022., donio Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 119/22.), kojim se propisuju novi termini vezani uz vrste studija, te je stoga Zakon o muzejima potrebno uskladiti s ovim propisom čime će se otkloniti trenutna neusklađenost.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MUZEJIMA

Članak 1.

U Zakonu o muzejima („Narodne novine“, br. 61/18., 98/19. i 114/22.), u članku 7. točka 14. mijenja se i glasi:

„14. može organizirati izradu i prodaju suvenira i predmeta vezanih uz fundus i program muzeja te prodaju svih publikacija, kataloga, knjiga, časopisa, plakata, grafika u vlastitom izdanju ili izdanju drugih muzejskih ustanova i nakladnika vezanih uz muzejsku građu i muzejsku djelatnost, kulturu i zaštitu kulturne i prirodne baštine.“.

Članak 2.

U članku 8. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Za muzejski predmet i muzejsku zbirku iz stavka 2. ovoga članka prestaje status kulturnoga dobra brisanjem iz inventarne knjige javnog muzeja, osim u slučaju upisa u inventarnu knjigu drugog javnog muzeja temeljem pravnog posla ili odlukom ministarstva nadležnog za kulturu.“.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 3.

U članku 15. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Javni muzeji dužni su donijeti plan digitalizacije muzejske građe i muzejske dokumentacije i objaviti ga na svojim mrežnim stranicama te ga dostaviti Muzejskom dokumentacijskom centru.“.

Dosadašnji stavci 2. do 4. postaju stavci 3. do 5.

Članak 4.

U članku 18. stavku 1. iza podstavka 5. dodaje se novi podstavak 6. koji glasi:

„- plan skupljanja muzejske građe“.

Dosadašnji podstavak 6. postaje podstavak 7.

Članak 5.

U članku 23. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Za člana upravnog vijeća iz stavka 2. ovoga članka osnivač može imenovati osobu koja ima završen sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij ili stručni diplomski studij ili s njim izjednačen studij.“.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Kada je osnivač ili suosnivač javnoga muzeja Republika Hrvatska, članove upravnog vijeća iz stavka 2. ovoga članka u ime osnivača imenuje i razrješuje ministar nadležan za kulturu sukladno aktu o osnivanju, a kada je osnivač ili suosnivač javnoga muzeja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članove upravnoga vijeća iz stavka 2. ovoga članka u ime osnivača imenuje i razrješuje izvršno tijelo osnivača.“.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 6.

U članku 26. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ravnatelj javnoga muzeja, kojemu je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, imenuje i razrješuje izvršno tijelo osnivača odnosno izvršna tijela više osnivača sporazumno na prijedlog upravnoga vijeća.“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Ravnatelj javnoga muzeja u kojem je zaposleno do pet zaposlenika, kojemu je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, imenuje i razrješuje izvršno tijelo osnivača, odnosno izvršna tijela više osnivača sporazumno, a način imenovanja i razrješenja pobliže se uređuje statutom i ugovorom osnivača.“.

Stavak 11. mijenja se i glasi:

„(11) Ravnateljem javnoga muzeja može se, na temelju predloženoga četverogodišnjeg programa rada, imenovati osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij ili stručni diplomski studij ili s njim izjednačen studij, najmanje pet godina rada u muzeju ili najmanje deset godina rada u kulturi, znanosti ili obrazovanju, odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima te ispunjava druge uvjete utvrđene statutom.“.

Članak 7.

U članku 38. stavku 1. točki 4. brojka: „3“ zamjenjuje se brojkom: „4“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 8.

Muzej te muzej unutar pravne osobe dužni su uskladiti svoj statut i druge opće akte i svoj rad s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 9.

Javni muzeji dužni su donijeti plan digitalizacije muzejske građe i muzejske dokumentacije iz članka 15. stavka 2. Zakona koji je dopunjen člankom 3. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 10.

Postupci započeti prema odredbama Zakona o muzejima („Narodne novine“, br. 61/18., 98/19. i 114/22.), dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Uređuje se da muzej može organizirati izradu i prodaju suvenira i predmeta vezanih uz fundus i program muzeja te prodaju svih publikacija, kataloga, knjiga, časopisa, plakata, grafika u vlastitom izdanju ili izdanju drugih muzejskih ustanova i nakladnika vezanih uz muzejsku građu i muzejsku djelatnost, kulturu i zaštitu kulturne i prirodne baštine.

Uz članak 2.

Propisuje se prestanak statusa kulturnog dobra za muzejski predmet i muzejsku zbirku.

Uz članak 3.

Propisuje se da su javni muzeji dužni donijeti plan digitalizacije muzejske građe i muzejske dokumentacije i objaviti ga na svojim mrežnim stranicama te ga dostaviti Muzejskom dokumentacijskom centru.

Uz članak 4.

Propisuje se da se muzej može osnovati ako su osigurani uvjeti sukladno standardima, a to su muzejska građa, muzejska dokumentacija relevantna za vrstu muzeja koji se osniva, prostor za obavljanje djelatnosti, oprema i sredstva za rad te sustav osiguranja za zaštitu muzejske građe i muzejske dokumentacije, rad stručnih djelatnika, plan rada i razvitka muzeja te plan skupljanja muzejske građe.

Uz članak 5.

Uređuje se potrebna razina obrazovanja za članove upravnog vijeća te tijelo nadležno za imenovanje članova upravnog vijeća javnoga muzeja.

Uz članak 6.

Propisuje se tijelo nadležno za imenovanje ravnatelja javnoga muzeja kojemu je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te potrebna razina obrazovanja za imenovanje ravnatelja javnoga muzeja.

Uz članak 7.

Nomotehnički se uređuje ispravnost brojčanih oznaka u tekstu zakona.

Uz članke 8 do 10.

Uređuju se prijelazne i završne odredbe.

Uz članak 11.

Ovim člankom se propisuje stupanje na snagu zakona.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 7.

Muzej:

1. prikuplja muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju sukladno svojoj misiji i politici skupljanja
2. čuva muzejske predmete u odgovarajućim uvjetima i štiti cjelokupnu muzejsku građu, muzejsku dokumentaciju, baštinske lokalitete i nalazišta u svrhu obrazovanja, proučavanja i uživanja u skladu s propisima o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara
3. vodi propisanu muzejsku dokumentaciju o muzejskim predmetima, zbirkama i aktivnostima muzeja
4. organizira stalne i povremene izložbe
5. organizira istraživanja, izdavačku djelatnost, predavanja, konferencije i stručne skupove te organizira edukativne aktivnosti i radionice
6. podržava i organizira umjetnička i kulturna događanja u okviru svoga djelokruga
7. osigurava da poslove upravljanja muzejskom zbirkom obavljaju stručni muzejski djelatnici sukladno standardima
8. osigurava dostupnost zbirki u obrazovne, stručne i znanstvene svrhe
9. osigurava prihvatljivo okruženje za javnost i dostupnost građe
10. provodi digitalizaciju muzejske građe
11. obavlja reviziju muzejske građe u muzeju i dostavlja o tome izvješće ministarstvu nadležnom za poslove kulture i osnivaču
12. obavlja procjenu povijesne, znanstvene, umjetničke i tržišne vrijednosti muzejske građe za potrebe upravljanja imovinom, za osiguranje i otkup
13. izrađuje stručna mišljenja, vještačenja i elaborate o muzejskome predmetu, građi, zbirci o kojoj skrbi i drugim kulturnim dobrima te dijelovima prirode
14. može organizirati izradu i prodaju suvenira i predmeta te izdavanje i prodaju publikacija tematski vezanih uz fundus i program muzeja
15. obavlja i druge djelatnosti sukladno ovom Zakonu i posebnom zakonu.

Članak 8.

(1) Muzej je dužan redovito upisivati muzejske predmete u inventarnu knjigu i voditi drugu dokumentaciju o muzejskoj građi i muzejskoj djelatnosti.

(2) Muzejski predmet i muzejska zbirka upisom u inventarnu knjigu javnog muzeja stječu status kulturnoga dobra, a inventarna knjiga javnog muzeja sastavni je dio Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske.

(3) Ministar nadležan za kulturu donosi pravilnik kojim se propisuje sadržaj i način vođenja dokumentacije o muzejskoj građi i muzejskoj djelatnosti, način stručnog vrednovanja muzejske građe radi uspostavljanja zaštite upisom u inventarnu knjigu javnog muzeja, postupak revizije muzejske građe te utvrđuju uvjeti i način ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju.

Članak 15.

(1) Muzejski dokumentacijski centar je središnje tijelo Sustava muzeja Republike Hrvatske koje obavlja sljedeće poslove:

- organizira i koordinira provođenje matične djelatnosti unutar Sustava muzeja Republike Hrvatske
- prikuplja, obrađuje i objavljuje podatke o muzejima, muzejskoj građi, muzejskim zbirkama i muzejskoj dokumentaciji u muzejima u Republici Hrvatskoj
- sudjeluje u planiranju digitalizacije muzejske građe i muzejske dokumentacije
- prikuplja, obrađuje i objavljuje muzejsku statistiku i godišnja izvješća muzeja
- provodi polaganje stručnih ispita za djelatnike muzejske struke
- obavlja i druge poslove sukladno zakonu i statutu.

(2) Muzejski dokumentacijski centar vodi Upisnik javnih i privatnih muzeja u Republici Hrvatskoj u svrhu praćenja stanja u muzejskoj djelatnosti.

(3) Javni i privatni muzeji dužni su dostaviti podatke za upis u Upisnik sukladno pravilniku iz stavka 4. ovoga članka u roku od osam dana od pravomoćnosti rješenja o upisu muzeja odnosno muzejske djelatnosti u sudski ili drugi odgovarajući registar.

(4) Sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka 2. ovoga članka uređuje se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za kulturu.

Članak 18.

(1) Muzej se može osnovati ako su osigurani uvjeti sukladno standardima iz članka 19. ovoga Zakona:

- muzejska građa
- muzejska dokumentacija relevantna za vrstu muzeja koji se osniva
- prostor za obavljanje djelatnosti
- oprema i sredstva za rad te sustav osiguranja za zaštitu muzejske građe i muzejske dokumentacije
- rad stručnih djelatnika
- plan rada i razvitka muzeja.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, standardima iz članka 19. ovoga Zakona propisat će se koji od uvjeta iz stavka 1. ovoga članka je dužan osigurati osnivač za osnivanje muzeja vjerske zajednice, muzeja zajednice, ekomuzeja, galerije i samostalne zbirke.

(3) Postojanje uvjeta za osnivanje muzeja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka utvrđuje rješenjem ministarstvo nadležno za poslove kulture po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatskoga muzejskog vijeća.

(4) Osnivač muzeja dužan je pribaviti rješenje o postojanju uvjeta za osnivanje muzeja iz stavka 3. ovoga članka prije traženja upisa u sudski ili drugi registar.

(5) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 23.

(1) Javni muzej s više od pet zaposlenika ima upravno vijeće.

(2) Upravno vijeće ima pet ili sedam članova, od kojih većinu imenuje osnivač iz redova istaknutih kulturnih, javnih, znanstvenih djelatnika, pravnih, ekonomskih i financijskih stručnjaka, jednoga bira stručno vijeće, a ako ono nije osnovano, stručni muzejski djelatnici iz svojih redova, te jednoga člana biraju svi radnici sukladno zakonu kojim se uređuju radni odnosi.

(3) Za člana upravnoga vijeća iz stavka 2. ovoga članka osnivač može imenovati osobu koja ima završen diplomski sveučilišni ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij.

(4) Način izbora članova upravnoga vijeća, trajanje mandata, donošenje odluka i druga pitanja u vezi s radom upravnoga vijeća uređuju se statutom javnoga muzeja.

Članak 26.

(1) Ravnatelja javnoga muzeja kojemu je osnivač Republika Hrvatska imenuje i razrješuje ministar nadležan za kulturu.

(2) Ako je Republika Hrvatska suosnivač javnoga muzeja, ravnatelja imenuje i razrješuje ministar nadležan za kulturu uz prethodno pribavljeno mišljenje suosnivača.

(3) Ravnatelja javnoga muzeja, kojemu je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, imenuje i razrješuje osnivač odnosno više osnivača sporazumno na prijedlog upravnoga vijeća.

(4) Način imenovanja i razrješavanja ravnatelja iz stavka 3. ovoga članka pobliže se uređuje statutom i ugovorom osnivača.

(5) Ravnatelja javnoga muzeja u kojem je zaposleno do pet zaposlenika, kojemu je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, imenuje i razrješuje osnivač odnosno više osnivača sporazumno, a način imenovanja i razrješavanja pobliže se uređuje statutom i ugovorom osnivača.

(6) Javni natječaj za imenovanje ravnatelja iz stavka 5. ovoga članka raspisuje i provodi osnivač, odnosno jedan od osnivača utvrđen aktom o osnivanju, statutom ili ugovorom.

(7) Javni natječaj za imenovanje ravnatelja javnoga muzeja iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka raspisuje i provodi javni muzej.

(8) Ne raspiše li javni muzej iz stavka 7. ovoga članka javni natječaj za imenovanje ravnatelja u propisanome roku, natječaj će raspisati osnivač.

(9) Ravnatelj javnoga muzeja imenuje se na mandat od četiri godine i može biti ponovno imenovan.

(10) Ako osnivač odnosno osnivači ne obave razrješenje i imenovanje ravnatelja javnoga muzeja kojemu je istekao mandat ili ovlast vršitelja dužnosti ravnatelja javnoga muzeja, tijelo nadležno za provedbu nadzora nad zakonitošću rada i općih akata javnoga muzeja iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona razriješi će dužnosti ravnatelja i imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja bez provođenja javnoga natječaja do imenovanja ravnatelja odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja od strane osnivača.

(11) Ravnateljem javnoga muzeja može se, na temelju predloženoga četverogodišnjeg programa rada, imenovati osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij, najmanje pet godina rada u muzeju ili najmanje deset godina rada u kulturi, znanosti ili obrazovanju, odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima te ispunjava druge uvjete propisane statutom.

(12) Iznimno od stavka 11. ovoga članka, ako se na ponovljeni natječaj ne javi osoba koja ima propisane uvjete, za ravnatelja javnoga muzeja može se, na temelju predloženoga četverogodišnjeg programa rada, imenovati osoba koja ima završeno obrazovanje propisano stavkom 11. ovoga članka, najmanje jednu godinu rada u muzeju ili najmanje pet godina rada u kulturi, odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima te ispunjava druge uvjete propisane statutom.

(13) Za vršitelja dužnosti ravnatelja javnoga muzeja može se, bez provođenja javnoga natječaja, imenovati osoba koja ima obrazovanje propisano stavkom 11. ovoga članka, a na ovu dužnost može se imenovati i osoba koja nije djelatnik javnoga muzeja.

Članak 38.

(1) Novčanom kaznom od 660,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj muzej te pravna osoba unutar koje je muzej, kao i druga pravna osoba koja:

1. obavlja muzejsku djelatnost, a nije upisana u sudski ili drugi registar u skladu s odredbom članka 6. stavka 1. ovoga Zakona

2. ne upisuje redovito muzejske predmete u inventarnu knjigu ili ne vodi drugu dokumentaciju o muzejskoj građi i muzejskoj djelatnosti, suprotno odredbi članka 8. stavka 1. ovoga Zakona

3. povjeri muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju na čuvanje ili radi izlaganja ili stručne i znanstvene obrade drugomu muzeju te drugoj pravnoj osobi ili državnomu tijelu koji ne ispunjavaju propisane uvjete za čuvanje povjerene im građe i dokumentacije, suprotno odredbi članka 10. stavka 1. ovoga Zakona

4. ne dostavi podatke za upis u Upisnik pri Muzejskome dokumentacijskom centru u skladu s odredbom članka 15. stavka 3. ovoga Zakona

5. ne omogući matičnom muzeju ili drugom muzeju kojeg ovlasti ministarstvo nadležno za poslove kulture uvid u podatke potrebne za obavljanje stručnoga nadzora u skladu s odredbom članka 33. stavka 3. ovoga Zakona

6. ne omogući ministarstvu nadležnom za poslove kulture uvid u podatke potrebne za obavljanje stručnoga nadzora u skladu s odredbom članka 33. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 260,00 do 660,00 eura kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba, odnosno fizička osoba zadužena za obavljanje navedenih poslova.

(3) Novčanom kaznom od 260,00 do 1320,00 eura kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Ako su prekršaji iz stavka 1. ovoga članka učinjeni radi stjecanja materijalne koristi, novčanom kaznom do 13.270,00 eura kaznit će se muzej, odnosno pravna osoba unutar koje je muzej, a odgovorna osoba u pravnoj osobi kaznit će se novčanom kaznom do 2650,00 eura.

Prilog:

- Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAJNTERESIRANOM JAVNOŠĆU
O NACRTU PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
MUZEJIMA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA

Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o muzejima, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo kulture i medija
Svrha dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o muzejima, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
Datum dokumenta	31.10.2023.
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o muzejima, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo kulture i medija
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	-
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Da, na portalu eSavjetovanja od 24. srpnja do 24. kolovoza 2023. godine. (www.esavjetovanja.gov.hr).
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Analiza dostavljenih primjedbi nalazi se u prilogu ovoga obrasca.
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Analiza dostavljenih primjedbi nalazi se u prilogu ovoga obrasca.

Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove.
----------------------------------	--

Izvešće o provedenom savjetovanju - Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o muzejima

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	<p>MATEA BRSTILO REŠETAR PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MUZEJIMA Hrvatski povijesni muzej priključuje se inicijativi kojom se želi ukazati na probleme s kojima su muzeji suočeni u pogledu nemogućnosti prodaje vlastite robe izvan muzeja osim na način propisan Zakonom o trgovini (Članak 10. stavak 1. podstavci 2., 3., 4., 9. i 13., pri tom ukazujemo da podstavak 13. uopće ne postoji!). Zakonom je potrebno regulirati širu mogućnost prodaje vlastite robe izvan muzeja, kao i prodaju robe drugih muzeja i srodnih ustanova neovisno o mjestu prodaje (npr. muzej ima gostujuću izložbu uz koju ide prateći katalog i suveniri) te mogućnost prodaje robe na daljinu (prodaja kataloga i suvenira). Ovaj problem je još izraženiji, budući da je većina zagrebačkih muzeja nakon potresa zatvorena za javnost te se time onemogućuje djelovanje i stjecanje vlastitih prihoda na gore opisan način. Zaključno, potrebno je napraviti i izmjene Zakona o trgovini jer samim izmjenama Zakona o muzejima u ovom dijelu ne postizemo željeni cilj. HRVATSKI POVIJESNI MUZEJ</p>	<p>Prihvaćen Prihvaća se.</p>
2	<p>Hrvatski športski muzej PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MUZEJIMA Hrvatski športski muzej suglasan je sa komentarima Muzejskog dokumentacijskog centra te ostalih ustanova koje predlažu osuvremenjivanje mogućnosti prodaje u muzejskim suvenirnicama i dućanima. Iako bi predložene formulacije trebalo razmotriti za uključivanje u Zakon o muzejima, trebalo bi razmotriti i izmjene Zakona o trgovini (NN 87/08, 96/08, 116/08, 76/09, 114/11, 68/13, 30/14, 32/19, 98/19, 32/20, 33/23) radi usklađivanja ta dva propisa. Naime, Zakon o trgovini navodi u članku 5. stavku 1. da: – pravne osobe (udruge, zadruge, ustanove i sl.) koje prema posebnim propisima radi ostvarivanja svojih ciljeva, a sukladno odredbama statuta ili drugih općih akata, svoje proizvode prodaju na malo izvan prodavaonica na način iz članka 10. stavka 1. podstavka 2., 3., 4., 9. i 13. ovoga Zakona. Neophodno je istaknuti da je već Zakonom o trgovini navedeno da pravne osobe u kategoriji pod koju potpadaju muzejske ustanove, prodaju svoje proizvode. Dakle, niti u slučaju izmjene Zakona o muzejima ne bi mogle prodavati tuđe proizvode. Također je neophodno istaknuti da je navedena odredba unesena u Zakon o trgovini 2011. godine te da je obuhvat mogućnosti navedenih u članku 10. u neskladu sa suvremenim tržištem. Osobito nedostaje kategorija "prodaje na daljinu" iz istog članka, koja bi omogućila prodaju putem interneta, odnosno mrežne trgovine.</p>	<p>Prihvaćen Prihvaća se.</p>

<p>3 Goranka Horjan PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MUZEJIMA Slažem se s mišljenjem MDC-a o muzejskim trgovinama. Smatram da je nužna izmjena Zakona o trgovini koji priječi međumuzejsku suradnju i onemogućuje ne samo ostvarivanje prihsadržeoda na muzejskim lokacijama već i diseminaciju znanja koja naši muzejski katalogi sadrže</p>	<p>Prihvaćen Prihvaća se.</p>
<p>4 NACIONALNI MUZEJ MODERNE UMJETNOSTI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MUZEJIMA Podržavamo tekst dopune članka koji se odnosi na rad muzejskih dućana s obzirom da on legalizira postojeće stanje i uobičajenu praksu: "Muzej može organizirati izradu i prodaju suvenira i predmeta, vezanih uz fundus i programe muzeja te prodaju svih publikacija, kataloga, knjiga, časopisa, plakata, grafika u vlastitom izdanju ili izdanju drugih muzejskih ustanova i nakladnika vezanih uz muzejsku građu i muzejsku djelatnost, kulturu i zaštitu kulturne i prirodne baštine." Tekst predlažemo dodatno proširiti na multiple te artefakte registriranih primijenjenih umjetnika i članova referentnih stručnih udruga. Muzejski dućani ne samo što trebaju olakšati financiranje muzejskih aktivnosti, već istovremeno pragmatično doprinose podizanju opće kulture. Dodatno, predlažemo da se anahrona sintagma stalnog postava zamijeni izrazom postav zbirke ili postav muzejske zbirke, što omogućuje svakoj od institucija da zbirku predstavlja u skladu sa svojom profesionalnom etikom i poslovnom dinamikom, financijskim i organizacijskim uvjetima. NMMU</p>	<p>Prihvaćen Djelomično prihvaćen</p>
<p>5 Antonio PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MUZEJIMA Poštovani, Potrebno uvesti komunikacijski posrednik za muzej da lakše komunikacija znakovni jezik za gluhih osoba Lijep pozdrav</p>	<p>Prihvaćen Primljeno na znanje. Navedeno pitanje razmotrit će se prilikom izrade pravilnika kojim se uređuju stručni i tehnički standardi za osnivanje i određivanje vrste muzeja.</p>

**6 SANJA BUDIĆ LETO
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O MUZEJIMA**

Komentar na odredbe Zakona o muzejskoj djelatnosti i zadaćama muzeja. Članak 3. stavak 1. Muzejska djelatnost obuhvaća poslove nabave muzejske građe, istraživanja, stručne i znanstvene obrade te njezine sistematizacije u zbirke, zatim trajne zaštite muzejske građe, muzejske dokumentacije i BAŠTINSKIH LOKALITETA I NALAZIŠTA u svrhu osiguranja dostupnosti, obrazovanja, tumačenja i predstavljanja javnosti muzejske građe kao kulturnog materijalnog i nematerijalnog dobra te dijelova prirode. Članak 7. stavak 2. Muzej čuva muzejske predmete u odgovarajućim uvjetima i štiti cjelokupnu muzejsku građu, muzejsku dokumentaciju, BAŠTINSKE LOKALITETE I NALAZIŠTA u svrhu obrazovanja, proučavanja i uživanja u skladu s propisima o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Pojmovi u smislu Zakona o zaštiti i očuvanja kulturnih dobara su: - ZAŠTITA kulturnog dobra jest poglavito provedba mjera pravne i stručne naravi propisanih odredbama ovoga Zakona, a sukladnih pravilima konzervatorske struke, - ČUVANJE kulturnoga dobra je sustavno praćenje stanja kulturnoga dobra i osiguravanje njegove zaštite od svakog ugrožavanja toga dobra ili njegovih spomeničkih svojstava, kao i svake druge protupravne ili neovlaštene uporabe. Navedene odredbe o zaštiti i čuvanju kulturnih dobara su realne i primjenjive kada se radi o muzejskoj građi i muzejskoj dokumentaciji, no ako iste odredbe primijenimo na baštinske lokalitete i nalazišta, oni muzeji koji se nalaze na području s brojnim arheološkim nalazištima i baštinskim lokalitetima u udaljenim i izoliranim područjima, često zbog nedostatka ljudskih i drugih resursa nisu u mogućnosti čuvati ih u skladu sa zakonskom definicijom, poglavito kad je riječ o neovlaštenom i protupravnom postupanju (devastacije od strane nepoznatih počinitelja, neovlaštena pretraživanja detektorima i sl.) Može li se zakonom jasnije definirati zadaća muzeja u vidu čuvanja baštinskih lokaliteta i nalazišta, jer manji lokalni muzeji koji su često smješteni u ruralnim sredinama koje obiluju lokalitetima, izuzev sustavnog praćenja stanja kulturnog dobra, nemaju realnu mogućnost kontrole nad većim geografskim područjem? Muzej triljskog kraja

Prihvaćen

Primljeno na znanje. Muzeji su dužni postupati sukladno Zakonu o muzejima i Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te pripadajućim podzakonskim propisima.

7 **Aleksandra Berberih Slana**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O MUZEJIMA
Željeli bi upozoriti na problem s kojim se susrećemo u poslovanju muzejskog dućana. Prema važećim zakonima moguća je samo prodaja vlastitih suvenirâ. Zakon o trgovini naime propisuje da ustanove mogu prodajati samo svoje vlastite proizvode. S obzirom na situaciju poslije potresa kada su brojni muzeji zatvoreni te s obzirom na potražnju suvenirâ i publikacija koje muzej nije sam izradio/publicirao, predlažemo da se članak 7 točka 14. izmijene kao što je predloženo u prošlom komentaru: "Muzej može organizirati izradu i prodaju suvenirâ i predmeta, vezanih uz fundus i programe muzeja te prodaju svih publikacija, kataloga, knjiga, časopisa, plakata, grafika u vlastitom izdanju ili izdanju drugih muzejskih ustanova i nakladnika vezanih uz muzejsku građu i muzejsku djelatnost, kulturu i zaštitu kulturne i prirodne baštine." Muzejski dućan je izvor zarade muzeja, sudjeluje u edukaciji i širenju znanja te promociji ustanove i kulturne baštine.
Muzej grada Zagreba

Prihvaćen
Prihvaća se

8 **Dorotea Kršnjavi**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O MUZEJIMA

Komentar MUZEJSKI DOKUMENTACIJSKI CENTAR: Premda ovim izmjenama i dopunama Zakona o muzejima nije spomenuto moramo upozoriti na veliki problem s kojim se hrvatski muzeji susreću u poslovanju njihovih muzejskih dućana, prodaji publikacija, kataloga, knjiga, vodiča, plakata, razglednica, suvenira...jer je prema važećim zakonima ista moguća samo za „vlastite proizvode“. Prema članku 7. točka 14. važećeg Zakona o muzejima muzej "može organizirati izradu i prodaju suvenira i predmeta te izdavanje i prodaju publikacija tematski vezanih uz fundus i program muzeja", no Zakon o trgovini izrijekom propisuje da ustanove mogu prodavati samo "svoje vlastite proizvode". To znači da se katalogi, knjige, vodiči, monografije, prateći suveniri izrađeni za potrebe izložbe na primjer Vlahe Bukovca uz izložbu u Muzeju XY neće moći prodavati u Muzeju Z kad taj muzej priredi izložbu djela istoga autora jer nisu "vlastiti proizvodi". Muzejski dokumentacijski centar koji već više od 40 godina na Interliberu na zajedničkom štandu predstavlja muzejsko izdavaštvo svih hrvatskih muzeja ne smije zainteresiranoj publici prodati primjerak niti jedne publikaciju koju nije sam izdao. Izdanja Muzejskog dokumentacijskog centra, stručni muzeološki časopisi i priručnici, prije su se mogli prodavati u muzejskim dućanima drugih muzeja, no to nam je posljednjih godina zakonom onemogućeno. Kao središnje tijelo Sustava muzeja stalno od kolega zaprimamo slične pritužbe koje se odnose i na nemogućnost web prodaje koja posebice pogađa zagrebačke muzeje koji su već tri godine zbog šteta od potresa zatvoreni, ne mogu prodavati u svojoj ustanovi jer je u tijeku obnova, a prema zakonu ne mogu svoja izdanja dati drugim ustanovama da ih prodaju u njihovim muzejskim dućanima jer "nisu vlastiti proizvodi". Muzejski dućani su danas jedan od najznačajnijih izvora zarade svakog muzeja. U svijetu njihov prihod donosi i do četvrtine prihoda muzejske ustanove. Njihov doprinos nije samo ekonomske prirode. Oni sudjeluju u edukaciji i širenju znanja, promociji usatnove i komunikaciji baštine, a odabirom predmeta koje prodaju doprinose i razvoju kreativnih industrija. Stoga molimo da se postojeći članak 7. točku 14. izmijene kako bi pisalo da: "muzej može organizirati izradu i prodaju suvenira i predmeta, vezanih uz fundus i programe muzeja te prodaju svih publikacija, kataloga, knjiga, časopisa, plakata, grafika u vlastitom izdanju ili izdanju drugih muzejskih ustanova i nakladnika vezanih uz muzejsku građu i muzejsku djelatnost, kulturu i zaštitu kulturne i prirodne baštine." MUZEJSKI DOKUMENTACIJSKI CENTAR

Prihvaćen
Prihvaća se

9 **MATEA BRSTILO REŠETAR**
IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
MUZEJIMA, Članak 1.

Smatramo da je potrebno objašnjenje pojma i postupka digitalizacije budući da je riječ o ozbiljnom procesu s ciljem standardizacije unutar cijele AKM zajednice te predložimo dopunu sa smjernicama koje su objavljene na stranicama Ministarstva kulture i medija (<https://min-kulture.gov.hr/izdvojeno/izdvojena-lijavo/kulturne-djelatnosti-186/digitalizacija-kulturne-bastine-9828/smjernice-za-digitalizaciju-kulturne-bastine/15034>) "Javni muzeji dužni su donijeti plan digitalizacije muzejske građe i muzejske digitalizacije sukladno uputama objavljenima na mrežnim stranicama Muzejskog dokumentacijskog centra i Ministarstva kulture i medija i objaviti ga na svojim mrežnim stranicama te ga dostaviti Muzejskom dokumentacijskom centru." Drugo rješenje je pak, ukazati na smjernice u izmjenama i dopunama "Pravilnika o stručnim i tehničkim standardima za osnivanje i određivanje vrste muzeja, za njihov rad te za smještaj i čuvanje muzejske građe i muzejske dokumentacije" jer se istim čak propisuje donošenje raznih drugih planova s ciljem standardizacije, djelovanja i rada muzeja i ustanova koje obavljaju muzejsku djelatnost. HRVATSKI POVIJESNI MUZEJ

Prihvaćen
Djelomično prihvaćeno.